

**ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY OBCE
TERCHOVÁ K NÁVRHU PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU
OBCE TERCHOVÁ NA ROKY 2025 – 2027**

Terchová, 02. 12. 2024

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY OBCE TERCHOVÁ K NÁVRHU PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU OBCE TERCHOVÁ NA ROKY 2025 – 2027

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce Terchová na rok 2025 (ďalej len „stanovisko“).

A. Základná charakteristika návrhu rozpočtu

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu programového rozpočtu obce Terchová (ďalej len „návrh rozpočtu“) na roky 2025 – 2027, ktorý bol spracovaný v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“). V návrhu rozpočtu sú uvedené údaje o skutočnom plnení rozpočtu obce za predchádzajúce dva roky, schválený rozpočet bežného rozpočtového roka, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a rozpočet na 3 nasledujúce roky v súlade s čl. 9 ods. 1 o zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.

Takto predložený rozpočet obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k rozpočtu štátu, k právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj z uzatvorených zmlúv.

Návrh rozpočtu je zostavený ako programový, t. j. zdôrazňujúci vzťah medzi rozpočtovanými výdavkami a očakávanými výstupmi a výsledkami realizovaných rozpočtových programov a podprogramov. V návrhu je rozpočtovaných 14 programov, ktoré obsahujú podprogramy slúžiace k plneniu zámeru jednotlivých programov na roky 2025 – 2027.

Pri zostavovaní návrhu rozpočtu na roky 2025 - 2027 obecný úrad vychádzal z:

- aktuálnych prognóz daňových príjmov verejnej správy na roky 2025 – 2027 a očakávaných dopadov z legislatívnych zmien,
- vývoja príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, t. j. zo skutočného plnenia rozpočtu k 31.12.2023, z monitoringu vývoja rozpočtu v roku 2024 a očakávaného plnenia k 31.12.2024,

- zohľadnení požiadaviek predložených z obecného úradu, rozpočtovej a príspevkovej organizácie obce.

Konštatujem, že predložený návrh rozpočtu sa vnútorne člení v súlade s ustanovením § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy na:

- bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet),
- kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet),
- finančné operácie.

Návrh rozpočtu v oblasti príjmov, ako aj v oblasti výdavkov je rozpísaný podľa príslušnej ekonomickej klasifikácie. Vo výdavkovej časti je rozpočet členený na jednotlivé programy, podprogramy a prvky. Príjmová časť návrhu rozpočtu je spracovaná na základe kvalifikovaného odhadu v členení podľa rozpočtovej klasifikácie.

Vzhľadom k tomu, že návrh programového rozpočtu na rok 2025 podlieha schvaľovaciemu procesu v obecnom zastupiteľstve a návrh rozpočtu na roky 2026– 2027 je informatívny a nie je záväzný, v ďalších častiach sa odborné stanovisko bude týkať návrhu rozpočtu obce na rok 2025.

B. Členenie rozpočtu

Návrh predkladaného rozpočtu na rok 2025 je zostavený ako vyrovnaný, pričom:

- celkové príjmy obce sú rozpočtované vo výške 4 867 036,00 €.
- celkové výdavky obce sú rozpočtované vo výške 4 867 036,00 €.

Vývoj celkových príjmov a výdavkov za roky 2021, 2022, 2023, schválený rozpočet na rok 2024, očakávaná skutočnosť roku 2024 a návrh rozpočtu na rok 2025 je nasledovný:

	Skutočnosť 2021	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Schválený rozpočet 2024	Očakávaná skutočnosť 2024	Návrh rozpočtu 2025	Návrh rozpočtu 2026	Návrh rozpočtu 2027
Príjmy obec	4 571 038,57	5 414 587,30	6 014 697,78	4 611 201,00	5 470 256,00	4 766 736,00	4 843 237,00	4 939 310,00
Príjmy RO	102 168,23	158 735,70	156 566,14	62 900,00	120 496,00	100 300,00	100 300,00	100 300,00
Príjmy celkom	4 673 206,80	5 573 323,00	6 171 263,92	4 674 101,00	5 590 752,00	4 867 036,00	4 943 537,00	5 039 610,00
Výdavky obec	2 627 126,39	3 172 739,77	3 456 212,19	2 681 451,00	3 161 762,00	2 754 617,00	2 831 118,00	2 927 191,00

Výdavky RO	1 770 062,10	2 068 216,48	2 368 416,41	1 992 650,00	2 428 990,00	2 112 419,00	2 112 419,00	2 112 419,00
Výdavky celkom	4 397 188,49	5 240 956,25	5 824 628,60	4 674 101,00	5 590 752,00	4 867 036,00	4 943 537,00	5 039 610,00
Hospodárenie	276 018,31	332 366,75	346 635,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Z prehľadu celkového rozpočtu je zrejmé, že návrh rozpočtu je vo výdavkovej časti na rok 2025 vyšší oproti schválenému rozpočtu na rok 2024 o sumu 192 935,00 €, ale je nižší ako očakávaná skutočnosť na rok 2024, rozdiel činí 723 716,00 €.

V návrhu rozpočtu na rok 2025 sú príjmy rozpočtované v celkovej výške 4 867 036,00 €.

Prehľad celkových rozpočtovaných príjmov podľa hlavných kategórií je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Hlavná kategória	Názov	Suma v €	Podiel v %
100	Daňové príjmy	2 423 865	49,80
200	Nedaňové príjmy	571 010	11,73
300	Granty a transfery	1 872 161	38,47
400	Príjmy z transakcií z FA a FP	0	0,00
500	Úvery, pôžičky	0	0,00
Návrh rozpočtu príjmov na rok 2025		4 867 036	100,00

Z uvedených údajov je zrejmé, že najvyššie príjmy obce predstavujú daňové príjmy (49,80 %) a následne príjmy v kategórii 300 - Tuzemské granty a transfery (38,47 %). Pri určovaní predpokladaných príjmov na kategórii 100 – Daňové príjmy obec vychádzala zo schváleného rozpočtu VS.

V návrhu rozpočtu obce na rok 2025 sú výdavky rozpočtované v celkovej výške 4 867 036,00 € spolu s rozpočtovou organizáciou Základná škola s materskou školou Terchová. Výdavky tejto rozpočtovej organizácie predstavujú 2 112 419,00 €.

Prehľad celkových rozpočtovaných výdavkov (vrátane finančných operácií) podľa programov je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Program	Názov programu	Suma v €	Podiel v %
1	Plánovanie, manažment a kontrola	63 500	1,30
2	Propagácia a marketing	40 760	0,84

3	Interné služby	107 700	2,21
4	Služby občanom	43 355	0,89
5	Bezpečnosť	11 960	0,25
6	Odpadové hospodárstvo	244 300	5,02
7	Komunikácie	73 500	1,51
8	Vzdelávanie	2 453 064	50,40
9	Šport a rekreácia	61 340	1,26
10	Kultúra	294 882	6,06
11	Prostredie pre život	250 950	5,16
12	Bývanie a občianska vybavenosť	96 100	1,97
13	Sociálne služby	49 625	1,02
14	Administratíva	1 076 000	22,11
Návrh rozpočtu výdavkov v programovej štruktúre na rok 2025		4 867 036	100

C. Bežný rozpočet

Hlavná kategória	Názov	Suma v €	Podiel v %
100	Daňové príjmy	2 423 865	50,70
200	Nedaňové príjmy	511 010	10,69
300	Granty a transfery	1 846 365	38,62
Návrh rozpočtu bežných príjmov na rok 2025		4 781 240	100,00

V návrhu rozpočtu sú bežné príjmy rozpočtované v celkovej výške 4 781 240,00 € z toho:

- **daňové príjmy** v predpokladanej výške 2 423 865,00 € čo je 50,70 % z celkových bežných príjmov.

Príjmy sú rozpočtované približne na úrovni očakávanej skutočnosti roku 2024.

Najvyšší objem z daňových príjmov predstavuje každoročne výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve, ktorý je rozpočtovaný v podpoložke 111 003 Daň z príjmu fyzických osôb vo výške 1 789 065,00 €. Táto daň je príjmom obcí v zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a rozdeľovaná podľa kritérií určených Nariadením vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve.

Dane z majetku sú navrhnuté v predpokladanej výške 199 100,00 €.

Dane za tovary a služby sú rozpočtované vo výške 435 700,00 €.

- **nedaňové príjmy** sú v predpokladanej výške 511 010,00 €, čo je 10,69 % z celkových bežných príjmov obce. Tieto príjmy predstavujú príjmy z podnikania a vlastníctva majetku vo výške 268 700,00 €, administratívne poplatky a iné administratívne poplatky a platby vo výške 242 310,00 €.
- **granty a transfery** v predpokladanej výške 1 846 365,00 €, čo je 38,62 % z celkových bežných príjmov.

C.2 Bežné výdavky

Rozpočet celkových bežných výdavkov obce na rok 2025 je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Program	Názov programu	Suma v €	Podiel v %
1	Plánovanie, manažment a kontrola	48 500	1,07
2	Propagácia a marketing	40 760	0,90
3	Interné služby	107 700	2,37
4	Služby občanom	43 355	0,95
5	Bezpečnosť	11 960	0,26
6	Odpadové hospodárstvo	244 300	5,38
7	Komunikácie	73 500	1,62
8	Vzdelávanie	2 453 064	54,00
9	Šport a rekreácia	47 900	1,05
10	Kultúra	294 882	6,49
11	Prostredie pre život	209 950	4,62
12	Bývanie a občianska vybavenosť	96 100	2,12
13	Sociálne služby	49 625	1,09
14	Administratíva	821 000	18,07
Návrh rozpočtu výdavkov v programovej štruktúre na rok 2025		4 542 596	100

Návrh rozpočtu bežných výdavkov na rok 2025 je v porovnaní s očakávanou skutočnosťou roku 2024 nižší o 467 146,00 €.

D. Kapitálový rozpočet

D.1 Kapitálové príjmy

Kapitálové príjmy sú na rok 2025 rozpočtované vo výške 85 796,00 €.

Kapitálové príjmy sa skladajú:

- z príjmu z predaja pozemkov vo výške 60 000,00 €,

- granty a transfery vo výške 25 796,00 € (dotácia z Fondu na podporu športu).

D.2 Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky sú na rok 2025 rozpočtované vo výške 69 440,00 €.

Návrh rozpočtovaných kapitálových výdavkov (hlavná kategória 700) podľa programov je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Program	Názov programu	Suma v €	Podiel v %
1	Plánovanie, manažment a kontrola	15 000	21,60
2	Propagácia a marketing	0	0,00
3	Interné služby	0	0,00
4	Služby občanom	0	0,00
5	Bezpečnosť	0	0,00
6	Odpadové hospodárstvo	0	0,00
7	Komunikácie	0	0,00
8	Vzdelávanie	0	0,00
9	Šport a rekreácia	13 440	19,35
10	Kultúra	0	0,00
11	Prostredie pre život	41 000	59,04
12	Bývanie a občianska vybavenosť	0	0,00
13	Sociálne služby	0	0,00
14.	Administratíva	0	0,00
Návrh rozpočtu kapitálových výdavkov v programovej štruktúre na rok 2025		69 440	100

Kapitálové výdavky sú v návrhu rozpočtu na rok 2025 podľa podprogramov rozpočtované nasledovne:

Podprogram 1. 4 Plánovanie obce: 15 000,00 € na územný plán obce.

Podprogram 9. 3 Prevádzka a údržba športových zariadení: 13 440 dostavba futbalových šatní.

Podprogram 11. 1 Verejné osvetlenie: 41 000,00 € - výdavky na splátky diela - Modernizácia verejného osvetlenia v obci Terchová - 3 406,60 € x 12 mesiacov - zmluva uzatvorená so spoločnosťou KOOR s. r. o. dňa 29.10.2021.

E. Finančné operácie

E.1 Finančné operácie – príjmové

Na rok 2025 sú príjmové finančné operácie rozpočtované vo výške 0,00 €.

E.2 Finančné operácie - výdavkové

Na rok 2025 sú finančné operácie vo výdavkovej časti rozpočtované vo výške 255 000,00 € v podprograme 14. 1 Správa obce.

Sú to výdavky na splácanie istiny z komerčného úveru a zo ŠFRB. Výdavky na splácanie komerčného úveru a splátky úverov zo ŠFRB.

F. Návrh rozpočtu na rok 2025

Súhrnný návrh rozpočtu obce na rok 2025 v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie je nasledovný:

Návrh rozpočtu obce na rok 2025		
Bežný rozpočet	Príjmy	4 781 240,00
	Výdavky	4 542 596,00
	Prebytok	238 644,00
Kapitálový rozpočet	Príjmy	85 796,00
	Výdavky	69 440,00
	Prebytok	16 356,00
Finančné operácie	Príjmy	0,00
	Výdavky	255 000,00
	Schodok	-255 000,00
Celkom	Príjmy	4 867 036,00
	Výdavky	4 867 036,00
	Rozdiel	0

Konštatujem, že schodok rozpočtu finančných operácií je vykrytý prebytkom bežného a kapitálového rozpočtu. Celkový rozpočet obce je navrhnutý ako vyrovnaný.

G. Posúdenie súladu návrhu rozpočtu na rok 2025 s príslušnou legislatívou

Návrh Programového rozpočtu obce na rok 2025 je spracovaný v súlade s platnou legislatívou. Návrh rozpočtu je zostavený tak, aby bolo zabezpečené plnenie základných funkcií a kompetencií obce Terchová, plnenie základných povinností spojených so samostatným hospodárením a nakladaním s majetkom obce a príjmami obce. Zároveň v sebe zahŕňa aj možné riziká vyplývajúce zo súčasnej situácie v štáte a odhadov plnenia príjmovej časti rozpočtu s dopadom na výdavkovú časť rozpočtu.

H. Záverečné zhodnotenie

Návrh programového rozpočtu obce Terchová na roky 2025 – 2027 bol zverejnený na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením) v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov dňa 27. 11. 2024.

Konštatujem, že predložený Návrh rozpočtu obce Terchová na rok 2025 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a

odporúčam obecnému zastupiteľstvu predložený návrh rozpočtu na rok 2025 schváliť a rozpočet na roky 2026 a 2027 zobrať na vedomie.

Ing. Lenka Tomaníčková, PhD.
hlavná kontrolórka obce Terchová, v. r.